

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Șpare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin, pe an Lei 8
 » » 6 luni » 3 | Un număr. 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Măca publicitate 5 bani cuvintul
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de Redacție:

Ión Kalinderu

P. Carboviceanu

G. Coșbuc

J. Otescu

P. Dulfu

Colonel P. V. Năsturel

G. Adamescu

V. S. Moga

N. Nicolaescu

Gr. Teodossiu

Const. C. Popovici-Țașcă.

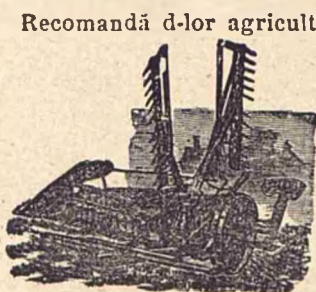
SUMARUL: 24 Aprilie. — *Petra Rășcanu*, O carte folositoare. — *Ión E. Mihăescu*, Cultura legumelor și a pomilor fructiferi. — *Laurențiu Gribinceu*, O pagină din trecut. — *Ion Kalinderu*, Obiceiuri ale societății înalte romane pe timpul lui Pllniu cel tiner. — *Episcopul Pimen*, Un început fericit. — *Th. D. Speranția*, Bună cuviință. — *Sp. Harol*, Premii învățătorilor și preoților. — *N. Rădulescu-Niger*, Teatru sătesc, (De pe urma beției). — O dorință. — Societăți Economice la sate. — Informațiuni. — Bibliografii. — Mulțumiri. — Poșta administrației. — Stărpirea șorecilor de câmp.

Ilustrațiuni: M. S. Regina Elisabeta. — M. S. Regele Carol I. — Bufet încărcat cu vase. — Sclav purtând o tavă cu diferite lucruri de mâncare. — Sclav aducând o tavă cu ridichi. — Cupă de lut cu inscripția: bibe de meo, din care se ved literile... eo bib... (La muzeul din Neapole). — Cimitirul de la Tebea (Transilvania).

SOCIETATE ÎN COMANDITA WEIL, JOSEPH & Co.

București

Strada Smârdan No. 7, (Cassa Zerlendi).

Recomandă d-lor agricultori *mașine și unelte agricole și industriale, de ori-ce fel, s. e.*: Locomobile, Treerătore, Pluguri întregi de oțel, Batoze de porumb, cu abur și manuale, mori pe postament de lemn și fer, pietre franceze originale garantate de la „La Ferté sous Jouarre, (Franța)“, etc. etc., din cele mai renumite fabrici pe cari le reprezintă, și în condițiuni cât se poate de favorabile pentru d-nii cumpărători.

La cas de necesitate, a se cere oferte și catalog ilustrat, care se trimete gratis și franco.

Condițiuni de plată avantajoase.

Garanție pentru material solid și buna funcțiune.

Eforia Spitalelor Civile din București.

PUBLICAȚIUNE

La 7 Maiu orele 10 a. m. se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru untura de porc, necesară depositelor în exercițiul 1902 — 1903.

Doritorii vor prezenta oferte sigilate însoțite de o garanție provisorie de 500 lei, iar garanția definitivă va fi de 1.000 lei.

La 8 Maiu orele 10 a. m. se va ține a 3-a licitație la Eforie, pentru materialul de cusătorie (marchitanie) necesară depositului în exercițiul 1902 — 1903. Ofertele vor fi sigilate și însoțite de o garanție provisorie de 150 lei, iar garanția definitivă va fi de 300 lei.

La 9 Maiu, orele 10 a. m., se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru săpunul ordinar și seul topit de ôie, necesar depositului în exercițiul 1902 — 1903. Ofertele vor fi sigilate și însoțite de o garanție provisorie de 200 lei, iar garanția definitivă va fi de 400 lei.

La 20 Maiu, orele 10 a. m., se va ține a 5-a licitație la Eforie, pentru vinul alb și roșu, necesar depositului în exercițiul 1902—1903. Licitatia se ține prin oferte sigilate însoțite de o garanție provisorie de lei 1.000, iar garanția definitivă va fi de lei 2.000.

Tot la 20 Maiu, orele 3 p. m., se va ține licitație cu oferte închise la Eforie, pentru închirierea pe timp de 5 ani, cu începere de la 20 Iunie 1902 a hotelului Caraiman din Sinaia (Prahova). Nu se vor primi a concură decât acele persoane cari vor proba că au ținut în arendă hoteluri de primul rang, fie în țară fie în străinătate.

Garanția provisorie pentru admitere la licitație va fi de lei 7.500.

Condițiunile speciale, precum și ori-ce alte informațiuni, pentru toate licitațiunile de mai sus, se pot lua la serv. Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Licitatiunile se vor ține conform art. 68 — 79 din legea comptabilității publice.

Din nou și cu insistență rugăm pe abonații noștri, să achite abonamentul când li se prezintă chitanțele sau sunt avisați. Noi credem că e o ușurință pentru d-nii abonați, de a li se cere plata chiar la domiciliu, scutindu-i astfel de multe neajunsuri. Și cum deja s'a împlinit jumătate din anul al V-lea, vom fi nevoiți a suspenda trimiterea revistei, tuturor celor ce vor neglija ași achita abonamentul sau vor amâna plata, acolo unde s'au trimis deja chitanțele. Costul de 5 lei este atât de mic, încât nu poate fi nimăruî greu a'l plăti.

24 APRILIE

Miercuri, fiind aniversarea numelui M. S. Reginei, Capitala, ca și țara întrégă, a serbat această zi, scumpă Românilor.

M. S. Regina s'a născut prințesă de Wied la 29 Decembrie 1843.

Castelul părintesc, unde și-a petrecut prima tinerețe, e situat în apropiere de nisece imense păduri de fagi, printre cari vântul suflă cu putere și de unde se pôte ascultă murmurul etern al Rinului.

M. S. Regina Elisabeta.

M. S. Regele Carol I.

A ținut-o în brațe la botez marea ducesă a Rusiei Elisabeta și regina Prusiei Elisabeta, și Elisabeta fu numită frumoasa și voinică copilă.

Talentul prințesei de Wied se manifestă repede. Ea căută ca și în mod instinctiv studiul. La șecce ani compunea versuri, la 14 ani scrisese o nuvelă.

Și studiază cu pasiune, cu nerăbdare febrilă: limbile antice și moderne, matematicile, fizica, științele istorice și filosofice, muzica, desenul, pictura, etc.

Tinera prințesă Elisabeta eră admirată chiar de atunci în totă Germania. Ea eră numită în chip poetic *Waldröchen* (Rosa pădurilor).

Intr'o zi din anul 1868, coborînd scările palatului, un picior îi alunecă și eră cât p'aci să cadă. Prințul Carol de Hohenzollern, care în acel moment se urcă pe aceleași scări, cu o mișcare repede o susțină. Cei doi prinți, cari se întâlneau pentru prima dată, se cunosc în această bizară coincidență. La 15 Noembrie din acel an, la Neuwied, s'a celebrat căsătoria între Elisabeta și Carol. Cu cât drag, M. S. Regina și-a consacrat viața, noiei Sale patrii, o sciă toți Români.

6 carte folositoare (1).

R evoluțiunea din 1848 nu a isbutit în Principate, cum nu a isbutit nicăierea. Dar faptul că, în Moldova, a fost în fruntea mișcării cei mai însemnați bărbați din acel timp; că în Transilvania, Românii s'au luptat cu un eroism fără margine pentru esistența lor națională; toate aceste fapte au interesat pe Europa, au deschis ochii diplomaților și i-au făcut să înțelégă că la Dunărea de jos este un popor de viță latină, care vrea să trăiască de sine stătător. Protectoratul rusesc eră lovit de mörte. De giaba s'a încheiat *Convențiunea de la Balta Liman* (1849) între Rusia și Turcia, prin care se desființau Adunările și se numiau Domni pe șapte ani: *Gr. A. Ghica* în Moldova și *Barbu D. Știrbeș* în Muntenia; epoca a-tot-puterniciei Consulilor rusesci eră trecută pentru de a pururea.

De aceea, în timpul acestui regim, nu mai e vorbă de opozițiune contra Domnilor, de a se critică guvernarea lor; atențiunea patrioților este îndreptată în altă direcțiune. Ei caută să se folosescă de răsboiul din Crimeia, de bunele dispozițiuni ale lui Napoleon III în cestiunea naționalităților, și totă activitatea lor, emigrați sau în țară, se îndrumă a se face să se admită programa Partidei Naționale care se resumă în următoarele puncte: **Unirea Moldovei cu Muntenia, Autonomie, Guvern constituțional reprezentativ și pentru stabilirea definitivă a ordinii, Principe străin ereditar.** Tractatul de la Paris din 1856 a *desființat Protectoratul rusesc, punend Principatele sub garanția celor șapte puteri europene*, a înapoiat Moldovei trei județe din Basarabia și a prevădut întrunirea unui *Divan ad-hoc* de fie-care Principat.

Amendoué Divanurile s'au rostit pentru „Cele patru puncte“ și cel din Moldova a arătat și dorinți pentru reorganizarea Țărilor.

Dorințele Românilor au fost cercetate în Conferința din 1858 și s'au consfințit prin *Convențiunea de la Paris* (7/19 August).

Prin această Convențiune s'a acordat Unirea legislațiunii și a puterii armate; se prevedeă o *Comisiune Centrală* la Focșani ca să pregătescă proiecte de legi comune pentru ambele Principate; dar se înființă în fie-care Principat câte o Adunare alcătuită din reprezentanții proprietarilor mari și mici și a bogătașilor din orașe și se hotări să se alegă câte un Domn, dintre cei cu 3.000 de galbeni venit anual și cari au ocupat funcțiuni însemnate în țară. Convențiunea prevedeă egalitatea cetățenilor înaintea legii.

(1) Veđi No. 27.

Pentru ca noua lege fundamentală să se pună în lucrare. Conferința a decis ca cei doi Caimacamî, *N. Vogoridi* din Moldova și *Al. Ghica* (fostul Domnitor) din Muntenia, să se retragă făcând loc unor Locotenențe domnesci, alcătuite din câte trei foști miniștri ai celor de pe urmă Domni. (*V. Sturdza*, *A. Panu* și *St. Catargiu* în Moldova; *I. Manu*, *Em. Bălianu* și *I. Filipescu* în Muntenia). Sarcina acestora eră de a întruni Adunările Elective pentru alegerea Domnilor.

Camera din Moldova a ales Domn pe *Alexandru Cuza* 5/17 Ianuarie 1859, și peste trei săptămâni, Camera din Muntenia sub presiunea poporului din Bucuresci, a ales Domn pe aceeași persoană (24 Ianuarie). Puterile au recunoscut această îndoită alegere și *Alexandru Ión I* se sui pe tron. Sarcina noului Domnitor eră foarte grea. Totul eră de făcut. Speranțele erau foarte mari și greutățile aprópe neîvinse. El eră dator să guverneze cu ómenii din partitul Național; dar alegerea sa se făcuse cu unanimitate, și el nu puté împărți țara în două tabere, nici a-și crea ómenii sêi: chiar partitul Național se desfăcuse. Strîns uniți în jurul programului politic care triumfase în mare parte, deosebiții bărbați de stat se deosebiau în cestiunile sociale și de organizare láuntrică. Eră deosebire de ideî între *M. Kogálniceanu* și *An. Panu*, *L. Catargiu* și *P. Mavrogheni* între *Brătienii*, *Golescii*, *C. A. Rosetti* și *Cretzulescii*, *I. Ghica*, *V. Boierescu*, și deosebiri și mai mari față cu partitul care cunosea de șef pe *Barbu Catargiu*. Domnitorul eră nevoit a se adresa pe rînd deosebiților bărbați și lucrurile mergeau greú cu două capitale, două Adunări și două Ministerie deosebite. Mulțumită sprijinului împératului *Napoleon III* și stăruinții patriotice a lui *C. Negri*, agentul țării la *Constatinopole*, Puterile au acordat în 11/23 Decemvrie 1861 *Unirea* și în 24 Ianuarie 1862, Camerele s'au întrunit în *Bucuresci* care ajunsese capitala *României*.

După îndeplinirea Unirii, s'a putut lucră mai cu folos pentru organizarea țării; dar eră o neînțelegere mare între Domnul democrat, singurul care votase în Adunarea ad-hoc din Moldova propunerea lui *Negri pentru împroprietărirea țáranilor*, și între majoritatea Adunării eșită din alegători cu cens mare. *M. Kogálniceanu* fu chemat la Minister. *El făcú secularisarea averilor mánăstirilor închinat*e. Averile celor pămîntene se luaseră în 1859. Apoi intră în conflict cu Adunarea. Desbaterile adresei din 1863 carí conchi-deau la rěsturnarea Ministeriului, au rěmas celebre. *L. Catargiu*, președintele Camerei, a fost oprit de către Domnitor a-î ceti Adresa. *Kogálnicenu* precipită lucrurile prezentând un *proiect de lege rurală* și când Adunarea refusă a resolvi această cestiune în sens popular, *Al. Cuza* făcú lovitura de stat din 2/14 Maiú 1864. Adunarea a fost împrăștiată și s'a supus la aprobarea poporului *Statutul fundamental*, prin care se lărgia dreptul de alegător, se înființă un Senat și se în-

credință Domnului dictatura cu putere de a face legi, până la 6 Decembrie viitor. 750.000 de voturi au aprobat lovitura de stat și Puterile au sancționat-o. În curs de șase luni, s'au promulgat Codicile civil și Penal, legea pentru organizarea judecătorească, legea comunală și județenă, legea asupra Instrucțiunii publice, și legea rurală, prin care țărani ajungeau proprietari cu condițiunile ca să plătească pământul în curs de cinci-spre-zece ani. În câte-va luni s'a schimbat fața țării. Dar de atunci Domnitorul își făcuse dușmani de moarte pe foștii privilegiați și pe elementele înaintate care nu-î puteau iertă zdrobirea tribunei și falsificarea alegerilor!

Al. Cuza simțea că nu mai poate guvernă și că liniștea în spirite nu va domni decât numai sub un Principe străin; de aceea, la deschiderea Camerei, Decembrie 1865, el dăse în Discursul tronului, că a rămas numai un punct ne pus în lucrare din vechea programă a partidei Naționale, și că el nu va fi nici odată o piedică pentru aducerea unui Principe străin. Peste două luni, 11/23 Februarie 1866, Al. Cuza fu silit a abdică. El se duse în străinătate, unde muri în 1873.

Locotenența Domnească (L. Catargiu, N. Golescu, General Haralambie) propuse coroana *Comitelui de Flandra*, fratele regelui Belgiei; dar Împăratul Napoleon nu permise ca un principe înrudit cu familia de Orléans să ajungă la tronul României. Atunci se propuse candidatura principelui Carol de Hohenzollern care fu ales prin un plebiscit, sancționat de *Adunarea Constituantă*. Tinărul principe primi coroana ce i se oferă și cu primejdia vieții sale, trecu prin Austria și se suă pe tron (10 Maiu).

Descinzător din energica și strălucitoarea familie a Hohenzollernilor care făcuseră mărirea și puterea Prusiei, Principele Carol venia însufletit de cele mai nobile intențiuni pentru poporul cu care avă să împartă și sôrta cea bună și sôrta cea rea. El jură *Constituțiunea* din 1866, una din cele mai liberale din Europa, și făcu o regulă nestrămutată a a o aplică în spiritul și în litera ei și hotărâ chiar la început a scăpă de sub suzeranitatea turcească. Pentru acesta însă erau două lucruri absolut necesare: o armată bine organizată cu care să se pôtă dobândi *neatârănarea* țării și o situațiune economică prosperă, cu care să fie țara în stare a trăi prin sine însăși. Dar pentru îndeplinirea acestor două cerinți eră necesar ca *Domnul să pôtă guvernă*. Inspirat de aceste idei, el se puse la lucru și când, după câte-va schimbări de ministere, a găsit un șef de guvern energic în Ion Brătianu (1867), programa Domnitorului început a se pune în lucrare. Armata a fost reorganizată și armătura ei completată; în afară acțiunea guvernului român s'a simțit în favoarea fraților din Transilvania și în ajutorul moral și material dat creștinilor apăsați din Imperiul Otoman; pe când în lăuntru se luaă măsuri energice de apărarea muncii na-

ționale contra Evreilor și se votă legea pentru construcțiunea Căilor ferate care avea să îndeplinească puterea de producțiune; dar ceea-ce eră mai principal, luptele politice se mărgineaū între deosebitele personalități politice, persóna Domnitorului eră mai pre sus de aceste certe și intrigi. Sfătuít de către înțeleptul său părinte, Domnul României îndeplinea dorințele generațiunii din 1857: eră asigurată stabilitatea corónei. Când, după un moment de descurajare în 1871, luă cârma guvernului Lascar Catargiu încunjurat de fruntașii partidului «conservator», Domnul țării păși cu mai multă energie în urmărirea planurilor sale. România avea acum «două partide de guvernămînt», armata sa eră perfect organizată și în stare a scóte pe câmp de răsboiū mai bine de 100.000 de ómeni. În acéstă stare eră țara la cãderea ministeriului conservator (1876) în ajunul marelor evenimente cari aveaū să se desfășure în Orient.

Petru Răscanu

Profesor universitar și inspector al învăț. secundar.

Cultura legumelor și a pomilor fructiferi (1).

Desfundarea pămîntului. Locul ales pentru grădină, — odată împrejmuit, — trebuie săpat de cu tórna până la cel puțin 40 cm. adîncime. Desfundatul pentru suprafețele mai mici, se face cu casmaua (hârlețul), iar pentru cele mari cu un anume plug.

Intr'o grădină de legume, gunoiul e de mare folos, căci multe din legume cresc și se fac mai frumoșe într'un pămînt bine gunoit. Gunoiul se face mai mult primăvara de cât tórna, dar nici odată pe timpuri secetóse.

Sunt unele legume cărora le place pămîntul îngrășat cu gunoiū nedescompus (próspăt); altele cresc într'un pămînt gunoit cu gunoiū descompus (putrețit), iar altele cărora le place pămîntul neingrășat. De aceia locul de grădină se împarte de regulă în patru părți numite tarlale; printre tarlale se lasă drumuri largi de la 1 m. până la 1 m. și 50 cm., cari drumuri, spre a fi curate în totdeauna, se acoper cu nisip, orí mai bine pietriș mărunț.

După ce locul s'a împărțit în tarlale, se nivelóza (potrivesce) cu grebla, curățindu-l tot odată de pietre, rădăcini, etc. Tarlalele ast-fel nivelate și curățite, se împart la rîndul lor în rózorașe, unele mai late iar altele mai înguste, după cum plantele ce vrem să semănăm în ele, vor fi mai mult orí mai puțin voluminóse (foioșe, frunzóse). Rézórele sunt despărțite între ele prin poteci (cărării) înguste.

De óre-ce, nu la tóte legumele le priesc acelaș fel de pămînt

(1) Veđi No. 28 — 29.

și gunoiu, le împărțim — mai nainte de a începe cultura, — în patru părți, pe care să le numim clase.

Clasa I-a coprinde legumele cărora le place un pământ gras gunoit cu gunoiu prospăt, cum sunt: varza, prazul, cartofii, țelina, ridichia, pătlăgelele și castraveții.

Clasa II-a coprinde legumele cărora le place un pământ gras gunoit cu gunoiu bine descompus, cum sunt: morcovul, lăptuca (marole), păstârnacul, sfecelele, spanacul, ceapa, ardeiul, etc.

Clasa III-a coprinde legumele cărora le place un pământ mai puțin gras, cum sunt: fasolea, mazărea, bobul și altele de felul acestora.

Clasa IV-a coprinde legumele care semădate odată, cresc în acelaș loc doi ori mai mulți ani, cum de pildă sunt: leoștenu, hrénul, măcrișul, pătrunjelul, sparanghelul, anghinarea, fragii, etc.

Având această împărțire făcută, schimbăm cultura fie-cărei legume în fie-care an de pe o tarla pe alta, așa ca o legumă să n'o ajungă rîndul a fi semădată în acelaș loc decât după trei ani, lucru ce de alt-fel ne înlesnesce de a nu îngreșă de-odată toate tarlalele, ci pe fie-care an numai câte una. Legumele care aparțin de clasa IV-a, după trei sau mai mulți ani (potrivit cu felul lor) se schimbă și ele semănându-se, ori plantându-se pe altă tarla.

În sfârșit, după ce grădina s'a împărțit în rězore care s'au gunoit fie-care potrivit cu felul de legume ce trebuiesc semădate în ele, trecem la semănatul legumelor, care lucrare, se face odată cu începerea primelor zile frumoșe din primăvară. Înainte de semănare, trebuie să cercetăm semințele spre a nu fi vechi și stricate.

Semințele de legumii ce rêsar anevoe, cum și ale acelor care nu pot suferi rēcêla din primele zile ale primăverei, se semănă mai întâiu într'un loc anume pregătit, numit *rêsadnița*, de unde micile plante se scot când au ajuns la mărimea de a avea 3 — 4 foi; atunci timpul fiind cald se rêsădesc pe rězorele destinate lor.

Rêsadnița. Într'o grădină de legumii e nevoe — după cum vedurăm — și de o rêsadnița, căci într'ansa se semănă mai întâiu legumele care nu se pot semănă de-a dreptul pe rězore, cum și acelea pe care voim să le căpătăm mai curînd. Locul ales pentru rêsadnița, să fie ridicat pentru a fi ferit de apă, și tot odată să albă o expozițiune spre miază-zi pentru a fi încălțit de sóre.

Rêsadnița se compune dintr'o cutie dreptunghiulară, fără fund, așezată cu ôre-care regulă de-asupra unei gropi, care gropă se umple până la suprafața cu gunoiu prospăt de cal, iar de-asupra stratului de gunoiu — adică în cutie — se pune un alt strat de pământ bun, și în urmă cutia se acoperă cu geamuri.

Prepararea rêsadniței. O rêsadnița se prepară în modul următor: Către sfârșitul erneli (prin Februarie) se sapă în pământ o gropă adîncă de 35 — 40 cm. și largă de 40 — 50 cm.; lungimea rêsadniței se socotesce după cătimea de semințe ce voim a semănă într'ansa. În această gropă se pune un strat de băle-

gar prospăt — de cal, — în grosime de 20 — 25 cm., pe care-l îndesăm cu picioarele pentru a nu rămâne goluri, și ast-fel urmăm cu punerea straturilor de gunoi până ce grópa se umple. După umplerea grópei, așezăm peste stratul de bălegar (adică de-asupra grópei), cutia care se face din scânduri gróse de 5—6 cm., și e construită în așa fel, ca înălțimea de dinapoi (despre miază-nópte) să fie de 30 — 40 cm., iar cea de dinainte de 20 — 25 cm. Acésta se face în scop de a da cutiei o înclinare către miază-di, pentru ca ast-fel plantele semănate în rėsadniță să pôta și încălđite mai bine de razele sórelui. Imprejurul cutiei, punem de-asemena bălegar, pentru a înlătură străbaterea vântului în năuntru, iar d'asupra așezăm giurgiuvele în așa fel ca să se pôta pune și luă după trebuință. Pe aceste giurgiuvele, — cari sunt împărțite în trei părți prin stinghi, — fixăm ochiuri de gemuri gróse ca să nu se spargă cu înlesnire. Marginile de d'asupra cutiei, — în părțile interioare — (din năuntrul ei), se scobesc cu scop de a face ca giurgiuvele să se îngrópe în ele; laturile cutiei — în lungul ei — trebuesc încheete unde se îmbucă două giurgiuvele. Aceste stinghi — pe mijlocul și dealungul lor — au un șghiab (șanțulet) pentru a înlesni scurgerea apei. În acósta cutie ast-fel formată, mai punem un strat subțire de bălegar pe care-l îndesăm bine și apoi acoperim cutia cu ferestrele, lăsând'o ast-fel 2 — 3 ăile; după trecerea acestui timp, încercăm spre a vedé dacă gunoiul a început a se încălđi, în care cas îl mai îndesăm încă odată și în urmă punem de-asupra lui un strat de pămînt bun în grosime de 20 — 25 cm. Acest pămînt trebuie să fie reavăn, adică nici prea umed nici prea uscat. După ce s'a pus pămîntul, acoperim rėsadnița și o lăsăm ast-fel încă două ăile până ce pămîntul se încălđesce, după care apoi îl nivelăm bine cu grebla și-l potrivim cât se pôte de bine pentru ca stratul de pămînt să albă aceiași grosime, și acésta pentru ca plantele ce se vor seména în rėsadniță, să albă tóte o revenéla și o căldură egală.

(Va urma).

Ión E. Mihăescu.

Stirpirea sórecilor de câmp. Să se presare arătura saú fênațul, în care se află sóreci, cu ghips. Indată ce vor rėsări plantele crude le consumă sórecii, cari numai decăt pier cu siguranță, căci ghipsul în stomacul sórecelui se amestecă cu apă și se întăresce întocmai, ca tóte figurile de ghips, ce le vedem în multe locuri, și asta causéază mórtea sórecilor. Afară de aceea ghipsul îmbunătățesce fórte mult pămîntul.

6 PAGINĂ DIN TRECUT (1).

este aceștia, peste acești taînici păstrători ai latinității noastre au năvălit potop de nevoi grele, urgii de a cerului, nu alta. Veniră vremi de grea cumpănă pentru totă suflarea românească de la sate, când tot avutul românesc se ducea ca pe gura lupului. Biruri din ce în ce mai grele apăsa românu ca o piatră de mără, căci Domni fanarioi se grămădeau la tron ca muștele la miere; unul pe altul se dădeau jos prin intrigă și care cum venia hlu-pav și flămând se năpusteau cu biruri asupra țaranului, dör va avé vreme să și umple chimirul cu bani și bogății, până fără voie, va fi silit să dea locul altuia.

Aveă, n'aveă, românul erä îndatorit să plătescă glöba și doinind a jale se jeliuä, sërmanul, cerului, că stăpânirea l-a vîndut și cenușa din vatră.

Dar hidra cea cu o mie de capete nu l'a lăsat numai la sapă de lemn și sărac lipit pămîntului, ci încă i-a smuls copilașii de la sînul mamei, și i-a omorît mișesece, iar pre părinți închi-dëndu-l în coșare îi înădușeă cu lum de ardeiu, sau îi spânzurau cu capul în jos, când îndrăzneau să se jelue că nu mai au lețcae chiöră în fundul lăđii.

Cu töte acestea, de i s'a necinstit femeia și fetele, de i s'au ridicat copiii pentru a-i trimite pescheș la Turci, de l'a înăbușit pe român cu lum de ardeii sau de l'au spânzurat, lacomi și nemiloșii tâlharii, de limbă ori de picioare, sau de i-au spânzurat femeia de crăcile codrului a cărui doină a cîntat-o vecinic, totuși *românul n'a pierit, căci nu piere așa de ușor nēmul latinilor de pe malul Dunării, acel pumn de țărîmă sfintă pe care marele Traian la răsădit între Tisa, Dunărea și Nistru.*

Și norii negrii după norii au întunecat cerul albastru al țării noastre, până ce a isbucnit marea furtună a redeșteptării naționale, care a limpedit bolte întunecate și a tređit din somnul nepăsării totă suflarea românească.

Acea furtună a fost întetită în urmă de patriotismul fiilor de boeri adăpați de cultura și libertatea apusului. Acelei furtuni și urmărilor ei, se datoresce scuturarea jugului fanariot, reinvierea limbii românești și a culturii naționale, acelei furtuni datorim unirea principatelor și cinstea de a aveă și noi un locușor în hora puterilor Europene.

Astăđi țera noastră a luat altă față, și, odată cu aceste schimbări și traiul și ocupațiunile noastre s'au schimbat apröpe cu desăvîrșire.

De după convențiunea de la Adrianopole s'au deschis largi porțile comerțului nostru cu apusul. Inșă comerțului cu apusul

(1) Veđi No. 28—29.

cereă 6re-care sciință comercială, 6re-cară cunoscință ce lipseau populațiunii romănescă, de 6re-ce restrânsele vânđării ale productelor n6stre, vânđării ce se operaău cu Turcia, nu aveau pretențiunea formelor noi de care acum se simțea așa mare nevoie.

Am fost noi dar pregătiți pentru orizontul nou ce se deschidea comerțului țării noastre ? Nu.

Cine însă erau pregătiți ? Streinii, care găvind prilej de câștig, găvind teren propriu pentru dinșii, au venit pusderie și au pus mâna pe întregă această ramură a comerțului romănesc aducându-l unde ađi îl vedem ajuns.

Pe de altă parte, breslașii romăni ułmiți de moda apusului ce începău așl face intrarea triumfală în țară odată cu închierarea convențiunilor comerciale, se deteră în lături și lăsară locul lor industriașilor străini. Căci unde sciaă ei croi și c6se hainele nemțesci ori confecționă încălțămintele moderne, ori pălăriile așa de deosebite de cele de până atunci.

Intr6ga n6stră viață economică luă cu o repediciune ułmit6re altă formă; noi n'am fost pregătiți pentru aceste noutăți ale timpului și iată cum *industria* și comerțul, aceste două focare de îmbogățire pentru ori-ce popor, trecură în proprietatea exclusivă a străinilor, iar noi ne-am retras frumușel de o parte mulțumindu-ne cu noul orizont ce ni se deschidea și unde eram primiți cu brațele deschise—slujbele statului, budgetul îngăduitor și bine-voitor.

În amețela unui amețitor avânt spre lumină, spre civilizațiune, către care am mers cu pași de uriași, nu am luat s6ma la golul cc-l facem în jurul nostru, la daunele ce ne aducem înși-ne dedându-ne numai unor soiuri de ocupațiuni și lăsând pe cele mai serioșe pe s6ma străinilor.

Cum natural însă cră ac6sta s'a simțit îndată ce golul acesta a început să surpe temelia de sub picioarele n6stre.

Acum cu mulțumire simțim că greș6la fiind recunoscută, s'a procedat la o sumedenie de mijl6ce de îndreptare.

Cu durere s'a recunoscut că în mersul prea iute spre lumină a celor de la orașe, s'a lăsat la o parte dezvoltarea intelectuală a omului de la țară, peste care se strecură, direct ori indirect, crâmp6e din prefacerile n6stre sociale. Îmbunătățirea și dezvoltarea căilor de comunicațiune a pus în mai de apr6pe legătură orașele și târgurile cu satele, de unde sătenii n'au imitat și nu și-au apropiat de cât vicii și deprinderi rele și nefolositoare. Femeia de la țară a găsit mijlocul de a-și duce la târg spre vânđare lăptăria și păs6ritul din ogradă, cu care-și îndulcea traiul ei, al bărbatului și al copiilor, iar cu banii căp6etați a început a cump6ră pânze și țes6turi pentru haine. La ce să mai munc6scă nopți de iarnă țesând, când în târg sunt, lucruri frumoșe și ief-tine ? !

Nu mai vedă, că lucrul dracului, când plecă de la târg spre sat, trebuie să-ți încălđescă și inima cu un ciocan două de rachiú, și rachiul nu stă nică el locului ci se sue la cap și odată

ajuns acolo, ochii se painjinesc, omul nu mai scie ce face, umblă pe două cărări, prăpădesce tot ce are, și 'și-ar da și sufletul de ar putea, numai să tot capete de hêut. Și, dacă păcatul acesta l'ar lovi pre om odată numai în viața lui, tot ar fi cum ar fi, însă lucrurile nu merg așa. L'erescă sfîntul să se prindă de sufletul românului bóla asta, că nu mai pôte să tréacă pe lângă vre-o crâsmă până n'o intra acolo; iar dacă n'are hanî ca să bea, duce, ouê, paseri, făină, ba chiar haina de pe trup e în stare s'o scóță și s'o dea jupânului pentru o cinzécă de otravă.

S'a lenevit femeia de la țară și a găsit că nu mai are nevoie să mai țesă și să mai cósă, îndată a și prins darul beției, și bărbatul vedënd că acasă nu mai găsesce o bucățică bună de mîncat, că gospodina nu mai e gospodină, cum a aușit și el că trebue să fie femeia, se duce la crâsmă să-și înece amarul.

Și nu scie că acolo în loc să și înece amarul, el sërmanul își scurtéază dîilele, otrăvindu și sufletul.

Se scio că lumina sciinței alungă întunerecul din minte făcënd pe om să înțelégă deosebirea dintre bine și réu.

Acésta a făcut pe cei ce se intereséază de a tămădui ranele societății noastre să întemeeze atâtea școli pe la sate, să trimetă acolo învățători, preoți, medici, cari toți n'au altă menire decât să îndrepte réul, decât să caute a-i desrobi pre acești inconșienți din négra robie a întunericului, revărsând asupra lor lumina bine-făcétóre a cunoscînței de sine.

Rémâne numai ca acești apostoli să fie conștienți de sfînta lor chemare, de nobila lor menire.

La orașe, din pricină că toți cei ce au învățat a scri și ceti n'au avut altă țintă decât slujbele, s'a creat o serie de nenorociți ce n'au putut încăpea pe nicăeri și care'si tirăsc viața de ađi pe mâine cu slaba nădejde că pôte mâine, pôte poimâine, vor căpêta un ciolănel de ros. Numêrul acestora s'a mărit ađi uimitor din pricina economiilor ce s'a făcut în budget.

Vedënd nevoia au recunoscut réul și în capul fie-căruia a pătruns ideia sănătósă că fără cale a fost de ne-am îmbulzit cu toții numai spre un fel de muncă și că neapărat trebue să îndreptăm puterea noastră de a lucra și în spre alte ramuri de activitate. Dacă încă nu suntem puși pe calea nouă ce ni se deschide, totuși un început nu lipsesce și să nădăjduim că școlile de meserii, de agricultură, comerciale, apoi pepinierile, revistele populare și zelul unei întregi pleiade de ómeni ce și-au îndreptat activitatea numai în acéstă direcțiune, vor desăvîrși și acest fericit început.

Românul, care în decurs de atâtea vécuri a suferit dureri ce sunt scrise cu litere de sânge în istoria patriei și totuși a eșit învingêtor din tóte, va învinge și acéstă nouă pacoste, înscriind pe stindarul vieții lui viitoare: «să ne luminăm și să lucrăm pentru dezvoltarea economiei noastre naționale, și vom fi.»

Laurenția Gribincia.

Obiceiuri ale societății înalte romane pe timpul lui Pliniu cel tiner (1).

Mulțimea vizitatorilor era primită după lungi așteptări, care puneau la încercare răbdarea lor. Antonin Piul, la bătrânețe, se întăria pentru aceste cerințe ale etichetei, luând puțină hrană.

Nu era mai mică truda curtenilor, nevoiți să-și aștepte rîndul la audiență, în vestibulul palatului unde năbușala era mare. În sfîrșit Suveranul s'a deșteptat. Va bine-voi să-și admită la masă? De nu, ce rușine! I-a poftit? Cea mai mică greșală ce le scapă, pune capul lor în primejdie. La ce sôrte îi expune pretinsa fericire de a fi numerați printre amicii lui Neron, acel împărat ucigaș! Un mare personagiu cădut în disgrație la Neron se întorce din exil, după ce și-a sfîrșit pedepsa. Jură că nu va mai călca la palat. Un cuvînt al Suveranului îl invită. El alérgă cât pôte mai iute. Iată în iote epocile firea curtenilor.

Slugărnicia, lingușirea, erau mari la Roma pe timpul Impăraților. Visitele de politeță se făceau diminéța. Nu vedeai atunci decât persoane cari se grăbiau ca să nu ajungă prea târziu acolo unde le chemă datoria socială.

Mulți se plîngeau de acéstă pierdere de timp, și Pliniu era din aceștia, căci strigă: «Pe ce nimicuri mi-am pierdut timpul? O! liniștea mea, cu cât e mai de preferat celor mai «ilustre isprăvi! Cât e de plăcută acea liniște studiósă. Fă «cum te sfătuesc, scumpul meu Fondanus, gîndesce-te — ca «s'o cauți s'o îndeplinesci — la vorba amicului nostru Attilius: «E neasemuit mai bine să nu faci nimic, decât să faci «nimicuri.»

Nu erau toți de părerea acésta; multora le plăcea nelucrarea agitată. Acestora se dase numele de *Ardelio*, adevă ahtiați după lucruri de curtenii. Seneca îi privia ca ómeni cari cutreerau străđile Romei, fără scop hotărât, agitându-se pentru simpla plăcere de a se agita. Când se întorceau acasă, mărturisiau cu ingenuitate că nu prea sciau de ce plecaseră de la vatră. În zadar îi improșcă Marțial cu epigramele sale; nimic nu opriă pe acești descreeați, nici chiar bătrâneța care ar fi trebuit să rēcască fierbințela acelor curtenii fără rușine.

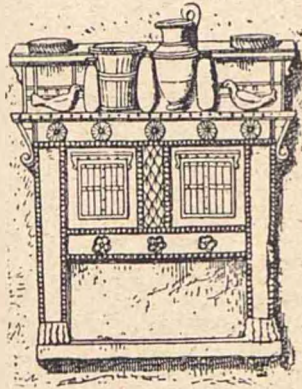
Lipsia acestor visite, acestor recepțiuni, ceea-ce ar fi putut să le dea farmec, convorbirea. Ea nu era cunoscută de Romanii, sau cel puțin nu se producea decât la masă, și mai ales după masă. Banchetele urmate de ore de convorbire liberă se numiau *commisatio*. La *commisatio* luau parte așa cum se face și astăzi, și persoane cari nu veniseră la masă; obiceiurile observate la aceste întruniri erau mai tóte im-

(1) Veđi No. 28 și 29.

prumutate de la Greci. Oraziu dice, că vinul cel bun dă vervă comesenilor. Unde se găsiu *causeurs*? Neapărat la un poet când trată pe amicii săi, în casa sa de țară, se vorbiă de morală, se făcă multă satiră; rusticul Ofellus înveseliă societatea cu poveștile sale în care dădeă cuvîntul dobitocelor, adecă recită fabule improvizate.

Se convorbiă și la Pliniu, care diceă amicului său Septim Claru că făcuse o crimă când nu primise poftirea sa la masă:

«Aveam să-ți dau măslina, dovleci, cōpă, și multe alte plante delicate. «Ți-a plăcut mai bine să primești, de la nu știu cine, stridi, carne gustosă, pesci rari și dănțuitoare spaniole. «La mine ai fi mai avut un comedian, un cetitor și un muzicant, dacă ți-ar fi făcut plăcere. E o mare bucurie de care m'ai lipsit. Cum am fi glumit și făcut morală!»

Bufet încărcat cu vase.

În scrierile lui Suetoniū, Valeriū, Maxim, Plutarc în viața lui *Lucullus*, avem o mulțime de amănunte privitoare la luxul mesei. În cheltuelile peste fire ale banchetelor, intrau cu o parte însemnată darurile ce se împărțiau comesenilor, așa cum fac în zilele noastre unii milionari la *cotillons*. Se dăruiau sclavi, animale rare, vase de argint; luxul florilor eră de asemenea foarte mare. Iar renumele special dobândit de *Lucullus* e destulă dovadă că luxul și rafinarea mesei ajunseseră la deplina sa desfășurare înainte de Imperiū. Mesele preoților *Arvali* deveniseră și ele faimoase pe la sfârșitul republicei. Precum numele lui *Lucullus* însemneză și azi un om care se pricepe a mânca bine, un *gourmet* cu termenul frances, asemenea numele lui *Vittellius* a rămas cu înțelesul de mîncăcios, incapabil de alte desfătări decăt ale mesei.

Să vorbim acum de acele faimoase mese, descrise de istorici, cari au făcut adesea să se creadă că luxul monstruos desfășurat de ele, eră general.

Poporele de la miadă-ți sunt în general foarte cumpătate

Epicurul Orațiu nu are pe masa sa decât praz, mazăre și prăjituri. Juvenal înșiră în lista mesei sale, un ied foarte tânăr, sparanghel, coșuri de mere, pere de Signia și de Siria.

Sclav purtând o tavă cu diferite lucruri de mâncare.

Sclav aducând o tavă cu ridichi.

Cumpătatul Adrian se mulțumia în călătoriile sale cu brânză și lapte. A bea vin neamestecat cu apă, se priva pe vremea aceea ca fapta unui bețiv. În anul 161 înainte de Christos, adevărat mult înainte de vremea de care vorbim aci, censorii dăduseră un ordin prin care se interzicea să se îngrașe găini. Inșă după bătălia de la Actium luxul mesei fusese dus la culme. Atunci Roma primi prin Alexandria produsele lumii întregi și abundența și delicatetea mâncărilor înlocuiesc extrema cumpătare de la început.

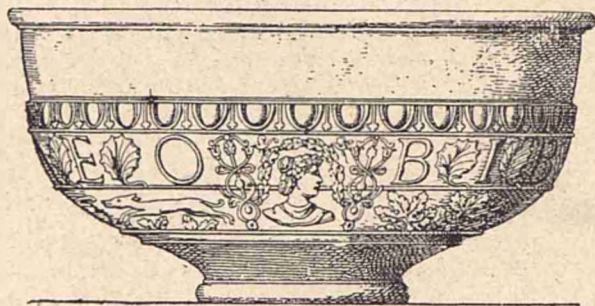
Seneca ȳice că mâncătorii cei mari din vremea sa n'aũ alt scop decât de a face, prin risipa lor colosală, să se vorbească de ei. Ast-fel un ȳre-care P. Octaviu plăti 5.000 sestertii pe un pește de o mărime enormă. La o masă dată cu 50 de ani înainte de Christos, se servira ugere de scrȳfe, căpățini de mistreț, castane, multe feluri de scoici și păseri grase, gătite cu frunze de viță. Măncăcioșii erau însă rari la Roma. Macrobin care trăia cu mult în urma acestei date, descriind

acel prânz scandalos, ȳice cã erã o masã de preoȳi, ceea-ce ar explicã tot.

Dupã Varro, maxima Romanilor a fost mult timp cã numãrul comensinelor sã nu fie mãi mic decãt al graȳiilor, adecã trei, nici mãi mare decãt al Muzelor, adecã nouã. Acãstã regulã se piedu sub imperiũ. Se pomenesc unui împãraȳi cari aũ adunat la masa lor peste 600 de invitaȳi. Mesele aveau un ceremonial complicat, consacrat de tradiȳiune, descris în cãrȳi speciale. «Nimic mãi plãcut, ȳice Aulu Gelliu, decãt cartea lui Marcu Varro intitulatã: *nu scii ce-ȳi pregãtesce sãra.*» În cartea ast fel lãudatã, Ńi care s'a pierdut ca cele mãi multe din scrierile lui Varro, se tratau regulele mesei.

Cum sosiã invitatul, sclaviĩ se ocupaũ cu îmbrãcãminteã lui. Ii scoteau încãlȳãminteã, ii parfumaũ picioarele Ńi-l îmbrãcaũ cu tunicã specialã, *vestes caenatoriae* sau *syntesis*. Ńervetele (*mappae*) invitaȳii le aduceau din contra cu ei, din causã cã de obiceiũ ei duceau acasã în Ńervete cãte ceva din ce se servise la masã, ca sã aibã parte Ńi cei de-acasã.

Situaȳiunea unui invitat, care nu cunosceã micile regule consacrate, erã tot aŃã de grea pe-atunci, cum e Ńi acum. Lucian vorbeŃe ast-fel de un filosof, invãȳat, dar lipsit de cunoscina obiceirilor din lumea bogatã: «Morĩ de sete Ńi «nu te încumeȳi sã cerĩ bẽturã; te temĩ sã trecĩ de om cãruia ii place prea mult vinul. Din cãte mãncãri sunt aŃezate

Cupã de lut cu inscripȳia: bibe de meo, din care se ved literile . . . eo=bib . . . (La museul din Neapole).

«dinaintea ta cu simetrie, nu scii pe care sã puĩ mãna întãiu; eŃti nevoit sã privescĩ pe vecinul tãu pe furiŃ, sã faci ca dinsul Ńi sã invãȳi de la dinsul ordinea de urmat la masã. Iatã momentul cãnd se bea în sãnãtate. Stãpãnul casei cere o cupã mare, Ńi o închinã Ńi-ȳi ȳice: maestre, sau iȳi dã vre-un alt titlu. Tu nu scii cum sã rãspunȳi din cauza încurcãturii tale Ńi-ȳi faci reputãiunea unui om rãu crescut.»

(Va urma).

Ion Kalinderu.

Un început fericit.

P. S. Sa Părintele Episcop Pimen al Dunării de jos, a adresat cucernicilor Protoerei al eparhiei Sale, circulara de mai jos, din ea se văd sentimentele patriotice ale înaltului prelat și am fi fericiți să vedem sfaturile atât de bine-făcătoare ce dă, ascultate și urmate de preoții din întreaga țară.

Prea Cucernice Părinte,

Un multe daruri a înzestrat Dumnezeu pe om și în deosebii pe român. În firea lui a pus atâtea calități, în cât cei chemați a se îngriji de dînsul, cu ușurință pot să-l îndrumeze la o viață mai bună și mai spornică. Poporul român dar, din fire este aplicat la fapte mari, rămâne numai ca el să primescă din ce în ce o dezvoltare a acestor daruri, ca astfel să fie vrednic de moșii și strămoșii noștri, cari ne-au lăsat urme neșterse de vrednicia lor ca români și buni creștini.

Dezvoltarea acestor daruri, revine de drept *preotului și învățătorului*, cari prin anumita lor pregătire în această direcțiune și prin atingerea apropiată, în care se găsește cu poporul, au cea mai mare înlesnire, pentru împlinirea acestei datorii. Și apoi chemarea lor, ca luminători ai poporului, le impune datoria de a combate întunecul cu toate ale lui rele urmări.

Pe aceste considerațiuni, preotul și învățătorul în toate timpurile și la toate popoarele, au fost recunoscuți ca cei mai buni și mai proprii îndrumători ai omenirii către lumină, prin care în timp, s'au încheșat și consolidat acele națiuni, ce fac astăzi fala lumii.

De alt-fel și în țara noastră, lucrul acesta tot așa a fost apreciat și ca probă, toți bărbații noștri de stat, mari patrioți, s'au convins de rolul acestor doi factori așa de importanți în mijlocul poporului nostru și pe cât mijlocele și împrejurările le-au permis, s'au îngrijit de sorta lor. Prin legi anumite, le-au asigurat o pozițiune materială și i-au ridicat din acea stare de nesiguranță și umilire, în care se găseau, — mai ales preotul, — până mai deunăzi.

Pentru preot cu deosebire, în timpul din urmă, s'a făcut mult și avem nădejdea că treptat, treptat, se va face și mai mult, *dacă* și el, preotul, va căuta să răspundă la chemarea ce o are în mijlocul poporului cu mai multă pricepere și hărnicie.

Învățătorul, are datoria de a pune în mîna copilului cartea, și a-l face să cunoască nevoia de lumină și modul cum să o poată dobîndi. Odată cu acesta, el este obligat de a pregăti pe copil către cunoștințe din ce în ce mai largi, învățându-l, dragostea către Dumnezeu, către aproapele, către sine și către patria și neamul său. El îi deschide ochii și-i luminează mintea, ca să cunoască ce este bine și ce este rău, ce este adevăr și ce este minciună; ce este drept și ce este nedrept. El îi face cunoscut datoriile dintre omeni și îl învață respectul către Dumnezeu și către cei mai mari decât dînsul.

Cu alte cuvinte, îi împărtășește toate acele cunoștințe bune și neapărat trebuincioase, pentru viitorul cetățean român. Rolul învățătorului dar, se întinde asupra copiilor, numai până la vîrsta de cel mult 14 ani. De aci el încetează a mai avea o înrîurire directă asupra foștilor lui școlari.

Preotul are însă un cerc mult mai întins de muncă. El ia pe om de la cea mai fragedă vîrstă, pot dice chiar de la nascerea sa, il bine-cuvîntează, îi supraveghează crescerea cu un interes curat părintesc, il învață adevărata lumină a cunoșterii de Dumnezeu, sfințindu-î viața, prin sfințele mistere și rugăciuni, conducându-l și îngrijindu-l până, ba și dincolo de mormînt. Inaltă și sfință este chemarea preotului! El poate aduce mult bine țării și poporului, cînd este pătruns de misiunea lui. Preotul cu tragere de inimă pentru binele și fericirea poporului, nu perde nici un minut din viața sa, ci, ca și bunul păstor, chiamă oile sale, cari ascultă cu drag glasul lui și merg după el. Tot așa și preotul, își chiamă credincioșii la biserică, și aci, mai ales în Dumineci și sîrbători, îi învață și-î sfătuesc ca un bun părinte duhovnicesc. Le luminează mintea, le încălzește inima, ca ast-fel, să vadă lumina cunoștinței de Dumnezeu, să înțeleagă adevărul și să simtă nevoia de tot lucrul bine plăcut Domnului. Aci, în biserică, după serviciul sfintei leturghii, săvîrșit cu evlavie și frica lui Dumnezeu, preotul harnic cuvîntează poporului, învățându-l să credă în Dumnezeu, să-l iubească și să nădăjduiască în fericirea vieții de veci. Deșteptă în el iubirea către religiunea și nîmul nostru românesc, iubire care a încălzit până la vitejie brațul moșilor și strămoșilor noștri pentru apărarea moșiei și a religiunii în timpuri grele. Tot din această iubire a răsărit vitejia fiilor noștri puși sub conducerea Prea înțeleptului și vitézului nostru Rege Carol I și din care cu vrednicie am cîștigat independența țării și autocefalia Bisericii. Ii învață apoi supunerea și respectul către legile și autoritățile bisericesci și cetățenesci, din care reese respectul de sine și de avutul aprôpelui său. Tot aci preotul poate, cu înlesnire, să cuvinteze poporului despre sfințirea vieții casnice, ca condițiune neapărată pentru trăinicia familiei creștine, atrăgîndu-î luarea aminte la datoria ce i se impune, de a-și cresce copiii în spiritul religiunii și al patriotismului. De la înălțimea pozițiunii sale preoțesci, ca învățător și ca luminător al poporului încredințat conducerii sale, preotul este dator să sfătuiască pe fiii lui sufletesci, ca să iubească munca cinstită și harnică, mai ales acum, cînd nevoile sunt mai simțite ca altă dată. Aplicarea la meserii de tot felul, atît de trebuincioase poporului, cum și îndrumarea către o viață cumpătată și înființarea de societăți economice prin comune, încă trebuie să preocupe pe preot în cuvîntările sale bisericesci.

În afară de biserică, preotul are nenumărate datorii, pe cari este obligat a le împlini, de ore-ce ele staî în strînsă legătură cu misiunea sa pastorală.

Cine poate cunoște mai bine ca preotul metehnele său relele deprinderi, cari au început a se introduce în viața poporului nostru românesc? Și apoi cine ar pute cu mai multă autoritate să combată și să oprască lățirea acestor rele? De sigur numai preotul înțelept și harnic. *Lenea* și *beția* din care isvorăsc o mulțime de alte rele, ca: sărăcia, invidia, minciuna, jurămîntul strîmb, mizeria, ruina și crima; aceste urîcioase vițuiri, prin cari

s'au ruinat popóarele vechi și cari astăzi, din nenorocire, amenință pe unii din fiii Bisericii și țării noastre, numai printr'insul s'ar pute mai bine combate. Adesea preotul este chemat de enoriași, prin casele lor și acesta se întâmplă cel puțin odată la începutul fie-cărei luni, când își vizitează întreaga sa enorie. Cu această ocaziune el, pe lângă combaterea relelor amintite, poate ca să dea toate ale sale îndemnuri și pentru o viață mai îngrijită și o gospodărie mai rațională, cari aduc după ele mari folose pentru popor și nēmul nostru.

În asemenea ocaziuni, preotul poate și este chiar dator, ca să sfătuiască poporul în privința creșterii, curățeniei și educațiunii copiilor. Asemenea în ce privesce curățenia caselor și a curților. Pătulele și curtea se cere ca să fie tot așa de curate, ca și casa, știut fiind că bólele nu pătrund acolo unde este curățenie. Și în casuri, Domnul să ne ferescă, de bóle molipsitoare, tot preotul este cel d'întăiu chemat, ca pe de o parte, să anunțe autoritatea în drept, spre a luă măsuri contra întinderii acelor bóle; iar pe de alta să îndemne poporul de a folosi sfatul medicului și medicamentele ce i se dau. Tot asemenea prin influența sa morală, preotul este singurul în stare, care ar pute, ca să lucreze mai bine la înmulțirea avutului și la desvoltarea gospodăriei săténului. El ar pute ca să-l îndemne a-și construi o casă mai igienică, mai sănătósă și mai luminósă ca multe din cele în cari locuiesc astăzi. Ar pute mai departe, ca în locul spinilor, ciulinilor și altor burieni dispăcute privirii și bunului simț, care de multe ori cu virful lor ating strașina casei, să îndemne poporul a plantă pomi și arbori, și nu va strică dacă se vor pune și pe holde, mai ales la hotarele lor, spre a se bucură de ródele ce dau, de umbra ce aduc și de liniștea ce asigură poporului, ferindu-l de judecăți și de neînțelegeri adesea vătămătóre.

El, ca mai luminat în comună și cu influența pe care o are între păstoritii săi, dându-și mai bine sēmă de ocupațiunea primă a țaranului nostru, care se îndeletnicesc mai mult cu munca câmpului și creșterea vitelor, ar pute ca să îndrumeze pe păstoritii săi către o muncă mai sistematică. El este dator a-i îndemna să se folosescă de toate mijlócele recomandate de ómenii sciinței pentru pregătirea pămintului prin îngrășeminte, pentru lucrarea și cultivarea lui, cum și pentru nutrirea și îngrijirea vitelor, spre a face din ele un isvor sigur de bogăție pentru popor. Printr'o ast-fel de sirguintă din partea preotului, se realiseză un mare bine pentru popor, și o deplină stare de fericire pentru toți. Forța morală și o pozițiune socială îmbucurătóre de aci se poate deduce, și acela este adevărat român, care prin muncă cinstită scie să-și asigure o bună reputațiune printre frații săi.

Mare laudă se cuvine dar aceluși preot, care va lucră ca un adevărat părinte pentru răspândirea luminii în direcțiunea arătată și numai unul ca acesta va pute cu dreptul ca să-și dovedescă rostul chemării sale așa de importante în mijlocul poporului.

Aceste observațiuni ale mele expuse aci pe scurt, se impun atențiunii Prea Cucerniciei Vóstre și vă invit, ca de îndată să luați măsuri a fi aduse la cunoștința Cucernicilor preoți din acel județ, pe cari îi veți îndemna:

1). A trăi în deplină armonie cu învățătorul, a cărui dragoste să se silască a și-o asigura și apoi amândoi, mână în mână, să lucreze cu căldură la binele și fericirea poporului, care formeză trănicia și propășirea noastră morală și națională. Pentru ajungerea acestei prietenii între sine și învățător, preotul se cuvine a fi după cum însăși numirea de presviter îl arată, bătrân, mai ales cu mintea, neascultând tot ce se vorbește în rău de unul și de altul, și lăsând în tot-deauna mai mult de la sine. Acolo unde preotul și învățătorul vor fi uniți în gânduri și dorințe, acolo unde ei își vor cunoște marele lor rol de luminători ai poporului, totul va fi de laudă și cu ușurință va lăsa să se întrevadă, cum națiunea cu pași siguri va merge către glorie și mărire națională. Pe când, din contră, acolo unde ei nu lucrează în unire și armonie și mai ales acolo, unde unul se luptă în contra celuilalt, nu poate să se vadă decât turburări păgubitoare atât în ce privește prestigiul și demnitatea lor, cât și în ce privește desvoltarea sentimentului religios și național în popor.

În asemenea ocaziuni preotul și învățătorul nu mai sunt acele modele vrednice de imitat, la care poporul se cuvine a-și aținti privirile, ei devin o piatră de scandal, un povățuitor orb și o lumină întunecată, care nu mai are nici o putere de propagare. Printr'o ast-fel de purtare din partea lor, în loc de consolidare se va produce sdruncinare, care curind sau mai târziu va aduce după sine ruina morală și materială a poporului.

2). A lucra fără preget atât în biserică, prin cuvântările ce este obligat a le rosti la diferitele ocaziuni, cât și pe la casele enoriașilor, când va avea privilegiul de a da sfaturi, la deplina luminare a poporului către tot ce este de folos pentru mântuirea lui sufletescă și pentru îndrumarea către o viață socială mai bună.

Cine cunoște mai bine ca dinsul nevoile poporului și cine ar trebui să se bucure de mai multă autoritate și încredere într'o comună ca preotul? El dar, se cuvine pentru asigurarea acestei autorități, a lucra cu sîrguință și cu trageră de inimă și mult se va câștiga printr'insul, când va fi la înălțimea acestei chemări.

El are datoria de a pregăti poporul către mântuire prin îndemnul la virtute și moralitate și către o pozițiune socială mai aleasă prin îndemnul la muncă și economie.

Acestea sunt, Prea Cucernice Părinte, preocupările mele de căpetenie, în ce privește împlinirea cu succes a misiunii preoțesci, față de poporul încredințat păstoriei sale și așa doresc ca să lucreze preoții din această de Dumnezeu pădită Eparhie.

Am convingerea fermă, că aceste preocupări ale mele ocupă și gândirea tuturor omenilor noștri de bine și în consecință, vă invit a îndemna pe toți preoții din acel județ ca să se silască a aduce la îndeplinire, după puterile fie-căruia, aceste ale mele părintesci îndemnuri, spre a bine merita numele de bun părinte și harnic lucrător în via Domnului, după care numai îi voi judeca, îi voi preui și răsplăti.

Primiți, Prea Cucernice Părinte, ale Nostre Arhieresci binecuvîntări.

Episcop Pimen al Dunării de Jos.

Cimitirul de la Tebea (Transilvania).

Bună Cuviință.

scriu acest articol în «Albina» pentru că această revistă e în stare să-î dea publicitatea de care are trebuință.

Voiu să vorbesc aci de lipsa de bună cuviință ce se observă în bisericile noastre.

Inchipuiți-vă o séră de denie, în postul mare—Joia patimilor:

La ușa bisericii, afară — dacă vremea e bună — veđi o adunătură de băeți și băețandrii, fumând, ridend, bătendu-se și vorbind necuviincios. Așa fel de adunături am vedut numai pe la ușa circului, sau în curtea lui.

Înăuntru, lumea împărțită ori cum, în pâlcuri sau grupe cari stau de vorbă. Numai lumea care stă mai în față, adecă în fața altarului, stă mai cuviincios și mai în liniște, iar de vei încercă să stai mai la codă, mai către ușe, nu vei puté auđi nimic din ce se cetesce.

În strane sau pe scaune aduse de acasă, veđi femeii, cucóne — după cum se đice — cucóne cari stau de vorbă ca la berărie. La spatele scaunelor și la picioarele stranelor veđi ședend grecesce ori cinchite, fel de fel de babe ori femeii de pe la mahală cari vorbesc între ele, cască și fac noduri de leac la cetirea stinteii Evangheliu. Acestea par'că au venit la biserică numai ca să facă noduri, căci de îndată ce s'au isprăvit de pildă cele două-spre-đece evangheliu și au făcut pe tóte ațile câte două-spre-đece noduri, plécă de la biserică, se duc.

Mai încolo, spre ușe, e băețimea, acolo e curat iad: vorbă, rîset, sucituri, par'că ar fi puși innadins să se întrécă. Dacă e și ușa acolo, și dacă ușa scărție, atunci să scii că scărțiturile nu mai încetéză.

Vorbesc acest lucru despre bisericile din Bucuresci. Dar pilda rea se lătesce repede și pescele de la cap se strică. Obiceiul de a sta de vorbă în biserică l'am vedut și pe la țară practicat de tângoveți ori pantalonari.

Rîvnesc la respectul și buna cuviință ce se păzesce în bisericile streine.

În bisericile streine nici capul nu-l va întórce nimenea

să se uite cine a intrat pe uşă. Şi cine intră, merge încet, în virtul degetelor. Şi aşă trebuie. Trebuie să fii cu bună cuviinţă către toţi. Omul care vine la biserică, a venit să caute un moment de linişte, de reculegere. Cum de îndrăznesci tu să-i ripesci acest lucru atât de scump şi care nu se poate găsi decât în biserică ?

Autoritatea superioară bisericească ar trebui să se îngrijescă de acest lucru şi Ministerul Cultelor ar trebui să intervină cu autoritatea sa pentru a se pune capăt unor lucruri care ating şi demnitatea bisericii şi simţul religios al tuturor.

Apoi trebuie să se mai scie un lucru: Lecţiuni de religie se fac în şcolile noastre, dar educaţiune religioasă nu se face de loc. Ar trebui învăţaţi copiii mici din şcoală, cum să se porţe şi cum să stea în biserică. Sunt momente în cari trebuie să stai în picioare, cum e de pildă când se cântă: Pre tine te laudăm; Sunt zile în care nu trebuie să faci mătăni, ca de pildă la Paşti. Ar trebui apoi să se dea în şcoli ore-cari explicaţiuni liturgice, de pildă ce însemneză eşirea cu sfintele daruri sau eşirea cu Evenghelia: omenii vor ave mai mult respect când vor sci ce însemneză aceste lucruri sfinte.

Până la toate acestea însă ar trebui să se scie că orice abatere de la buna cuviinţă este o pângărire, o profanare a bisericii.

Maî înainte însă şi de acésta, ar trebui ca în biserică să se impună buna cuviinţă.

În legătură cu acésta, cred că Onor. Minister ar pute desăvirşi un lucru bun care s'a început. S'aú întrodus uniforme şcolare şi încă unitorme cu culori diferite ca să se pótă deosebi şcolarii din diferite licee. Cred că ar mai trebui ce-và: Ar trebui ca fie-care şcolar şă porţe pe şapcă şi la gulerul hainei un No. şi anume No. matriculei la care se găseşte el înscris. Acest No. îl va purtà neschimbat cât va fi în liceu. Cu ajutorul No. şi al culorei uniformei, orice persoană pôte raportà direcţiunii sau autorităţilor şcolare pe un şcoliar care şi-a călcat datoria. Va raporta, de pildă, că şcolarul cu uniforma galbenă şi cu No. 253, a făcut cutare lucru. Şi acest număr trebuie pus în evidenţă.

Nu e nici o înjosire a purta un No; un om corect nu se teme de măsurile pe cari le ia legea contra celor necorecţi.

Th. D. Speranţia.

Premii învătătorilor și preoților.

D-l Spiru Haret, ministru Instrucțiunii publice și al Cultelor, în dorința de a se răspândi cât mai mult cultura cartofului, această plantă atât de folositoare, a instituit de o cam dată premiile din decisiunea ce puțicăm.

D-sa a intervenit către Ministerul Domeniilor și către d-nii prefeceți, pentru a contribui și d-lor cu câte-vă sume, așa că în curind credem că aceste premii se vor înmulți.

Se institue trei premii anuale pentru învătătorii și preoții rurali cari vor fi dezvoltat mai multă pricepere și activitate rodnică, pentru propagarea culturii cartofului și pentru introducerea lui în alimentațiunea curentă a sătenilor.

Nu vor fi admiși a concura decât acei învătători și preoți cari vor dovedi, nu numai că au deprins un număr cât mai mare de săteni cu cultivarea cartofilor, dar și că i-au deprins a se hrăni cu dinșii în mod curent.

Aceste premii vor fi respectiv de 1.000 lei, 500 lei și 250 lei.

Dacă într'o localitate mai mulți colaboratori, numai învătători, sau numai preoți, vor fi unit silințele lor și vor fi dat rezultate demne de a fi premiate, primul se va mări cu câte 20% pentru fie-care colaborator, se va împărți între dinșii, potrivit meritelor lor respective.

Dacă însă colaboratorii vor fi preoți și învătătorii la un loc, creșterea premiului va fi de câte 30% pentru fie-care colaborator și el se va împărți iarăși între dinșii, potrivit meritelor lor respective.

Modul cum se vor da premiile, în deosebitele cazuri ce se pot ivi, se vede lămurit în tabloul următor:

	Premiul I.		Premiul II.		Premiul III	
	Dacă sunt numai învătători sau numai preoți	Dacă sunt învătători și preoți asociați	Dacă sunt numai învătători sau numai preoți	Dacă sunt învătători și preoți asociați	Dacă sunt numai învătători sau numai preoți	Dacă sunt învătători și preoți asociați
1 Concurant	1.000	1.000	500	500	250	250
2 Colaboratori	1.400	1.600	100	800	350	400
3 „	1.600	1.900	800	950	400	475
4 „	1.800	2.200	900	1.100	450	550
5 „	2.000	2.500	1.000	1.250	500	625

Premiile se vor da în fie-care an la 1 Decembrie, începând de la 1 Decembrie 1904.

Valoarea lor se va plăti de Casa Școlilor, din fondurile sale proprii.

Concurenții vor fi datorii să producă dovezi valabile și suficiente cari să constate silințele lor.

Făcut în București, azi 18 Martie 1902.

Ministru, Haret.

TEATRU SATESC DE PE URMA BEȚIEI

(piesă în 2 acte)

de N. RĂDULESCU-NIGER

PERSÓNELE :

Moș Glumici
Părvu Bercea
Grigore, fiu-séu.
Invětătorul.
Doctorul.
Neagu Lupu.
Catrina, nevasta lui.
Lixandru) fiii lor.
Voichița)

Copii de școlă.

ACTUL I.

În dreapta, casa, cu ferestre mari și acoperită cu tablă, se întinde până la gardul din fund.

În stînga, în față, un umbrar. Alătura un hambar deschis, în care se vede plugul, și pe stîlpi ca și pe păriletele din fund, rînduite bine unelte de tîmplărie. Un car pe jumătate făcut, dă a înțelege că se lucrează încă la el.

De la hambar, până în fundul scenei, gard de ostrețe, cu porțiță. În această parte se înclîpue a fi șoseaua.

În fundul scenei, alt gard, după care se ved pomii din grădină.

(La ridicarea cortinei Catrina, Neagu, Voichița și Lixandru șed la masă sub umbrar).

SCENA I.

CATRINA, NEAGU, LIXANDRU, VOICHIȚA.

CATRINA. Ia mai lasă cele gînduri, omule... , că bun e D-deu !

NEAGU. Bun, Catrino, nu țic ba, și păcat ar fi să țic alt-lel...
Da uite, de ! ca oimul... mi î în grijă de cele răsaduri, până le oiă afla mai bine rostul.

LIXANDRU. Las că l'ai aflat, tătucă... Ca nimeni altul ai ascultat toate povețile invětătorului și ale părintelui, de aceea ai făcut uite, un pușor de grădină cum n'au nici cei mai cu dare de mână din sat... Rogu-te, maică, mai tae o felie de pâine...

CATRINA. Bucuros, maică... (*tac o felie potrivit de mare și i-o dă*).

NEAGU. De povețe nu mă plîng eu, mă Lixandre... Pe urmă norocu-i că te alli pe lângă casă... Ai eșit de la școlă și cu carte, și cu meșteșug... Mai face vre-unul, ca tine, de-ale tîmplăriei !

CATRINA. Dómne, și când mă gîndesc, că mai acu câți-vă ani, nimeni în sat nu da creșemânt rostului școlei !..

NEAGU. Hei ! î mare lucru școlă, măi femeu !.. Nu te uiți cum luminează mintea ? Dacă eu, om pornit spre amurg, și tot m'am pus de am deprins a scrie și a ceti !..

VOICHIȚA. Eū și-am arătat, tătucă, eū...

NEAGU. Tu, draga tati... că ai isprăvit școlă mai degrabă și

sta! mai mult pe-acasă. Și-s mândru, zău așa, că dacă deschid o carte pot ceti în ea; ori, când îl vorba de socotit, pot socoti cu rost...

SCENA II.

Aceeași. MOȘ GLUMICI.

GLUMICI. (*la porțiță*) Bucuroși de oșpeți?

CATRINA) Moș-Glumici ?

NEAGU)

NEAGU. Bine-a! venit...

GLUMICI. (*intrând*) Bine v'am găsit, și... bună masă...

NEAGU. Poftim la dînsa...

GLUMICI. (*dând mâna cu toți, și ședînd*). De la strachină la gură mai repede e trebă!.. Și zău că nu dai greș să duci la urechi! — He-he! da ce? ori aveți praznic ați... Uite ce mîncări!

NEAGU. Ca în ți de slîntă Duminecă, Moș-Glumici... Casnica noastră ne unge la lingurică cu câte ce-vă mai de sémă...

CATRINA. Ei, par'că la dumnéta acasă nu face mătușa câte-o mîncărică bună, ha?

GLUMICI. Rar, fata mea, rar.. că pe la noi prin sat nu-î roiți de legume ca pe la d-vóstră... La noi romănu-î greú la mână, nevoie mare... și mai greú la minte... Nu-î intră lui în cap că dac'a mîncă pîne, în loc de mămăligă, și fierțură de legume în loc de cêpă crudă, are să fie mai sănătos și mai cu spor la muncă...

NEAGU. Și uite, că de grădinărit, nu-î cea poveste de când cu purecii potcoviți, nici laptă de nefăptuit... La noi în sat, casa și grădina, casa și grădina...

GLUMICI. Par'căi noștri nu vęd? Ei, da cu cartofii cum ați scos o la capăt?

NEAGU. Măre, cum nici cu gîndul nu gîndiam... Las-că dă pusderie la falcie, dar apoi sunt bunî de hrană... Am dat și vitelor, și le-am scos din iarnă mai cu putere și mai cuprinse la trup...

GLUMICI. Eaca veđi dumnéta! Sta! c'am să le spui în sat și minunea asta! Păcatu-î că n'am cuî spune...

NEAGU. Măre, las'că s'or urni și pe la d-vóstră. Vorba domnului învêțator: «pildă bună să fie; de ajuns la mîntea tuturora, nu se póte să n'ajungă...»

GLUMICI. Să te audă Dumneđu...

CATRINA. (*ridicându-se*) Așa... ne-am luat și grija asta... (*se închină*) Ia ha!, Voichișo, să strîngem masa...

(*Neagu, Lixandru, Voichișo, se ridică și se închină și ei*).

NEAGU. (*în timp ce se închină*). Mulțumescu-ți Dómne, de pîne și de sare și de mila Sântiei-tale...

(*Catrina și Voichișo ridică tot, și se due în casă*).

GLUMICI. Ei, da scii, Neagule, ce vînt mă bătú pe aici?

NEAGU. Cum sa nu scii dac'a mi-î spune?

GLUMICI. Vînt de cuscrie, Neagule...

NEAGU. Ia tac!

GLUMICI. Veđi că s'apropie t6mna... Privighetorile codrilor se fac p6reche, prim6vara; privighetorile cu grai6 omenesc, dup6 culesul viilor...

NEAGU. Cum a l6sat Dumnezeu...

GLUMICI. Œi dumn6ta, Neagule, ai o privighet6re, de-ı merge vestea...

NEAGU. *(cu ris pe buze)*. MoŒ-Glumici6 tot moŒ-Glumici6... cu vorbe de poveste ın grai6...

GLUMICI. D'apoi c'aŒa ni-ı firea... Rıdem, la bucurie, rıdem Œi la nevoi... Nevoile nu ne usuc6 Œi bucuria nu ne ia mintea ın risip6... Cine-ı cu inim6 de epure, nu-ı om ca toi6 6menii...

NEAGU. *(rid6nd)*. C6 bine đic6...

GLUMICI. Œi, s6 nu-mi uı6 Œirul... de cuscrie ıncepusem a leg6 vorba...

LIXANDRU. Legađi Œi deslegađi ın pace... Eu da6 o rait6 ın gr6din6 p6n6 pe la vremea horei... *(trece ın gr6din6)*.

SCENA III

GLUMICI, NEAGU apoi CATRINA.

NEAGU. Eaca, f6ı vad cuvıntului...

(sed jos).

GLUMICI. Dat-ai p6n'acuma cu g6ndul, Neagule, c6 Voıchiței s6-ı li ınmugurit inima?

NEAGU. Nu m-ar fi de mirare... MoŒ-Glumici6... La Œepte-dece ani...

GLUMICI. Vremea s'o dai la casa ei, Neagule.

NEAGU. Fl6c6u de isprav6 s6 fie, c6 nu đic ba.

GLUMICI. Apoi c6 s'au cam dus vremurile c6nd te puneai la grij6 s'alegi... Acuma rar fl6c6u s6 nu fie de isprav6...

NEAGU. Vorba dumitale... Ei, da iac6 Œi Catrina... F6-te ın c6ce mai de grab6, nevast6, c6 moŒ-Glumici6 ne vine ın peđit...

CATRINA. *(apropi6ndu-se)*. AŒa ři-ı rostul, moŒ-Glumici6? Apoi, bucuroŒi. Bog6ție n'am apucat ın n6m, da nici nu ne-am v6itat de lips6... C6t ıı vorba de vrednicie Œi de cinste, mulțumim Domnului...

GLUMICI. Eaca, daruri de-aŒa fel au c6utare Œi la nepotu-meu Gligoriță...

CATRINA. *(cu r6ceal6)*. A-ha... de Gligore a lui P6rvu e vorba?

NEAGU. *(sc6rp6n6ndu-se dup6 c6f6)*. Apoi... moŒ-Glumici6, nu-ři fie cu banat, da uıte... nu đic cum-v6 de Gligoriță... Fl6c6u chipos e el... Œi-ar fi cum ar fi... Da tare-ı nuŒcum tat-su... ıŒi be6 p6n6 Œi minșile, s6racul!...

CATRINA. *(inclin6ndu-se)*. D6mne ıeresce!...

GLUMICI. Drept e, Neagule tat6, s6 v6 fie gr6z6 de n6ravul lui bietul frate-meu... c6 nici mie nu mi-ı alt-fel...

NEAGU. Œi-a dat cr6Œmarului, d6un6-đi, p6n6 Œi sucmanul... Iar dac6 s'a mai tređit, nu s'a luat la p6ruial6 cu cr6Œmarul? Ci-c6 s6-ı de6 sucmanul ınapoi...

CATRINA. Vine la noi, acum vre-o două luni, după un căuş cu făină, cu împrumut, chip până să macine... El, badeo, s'a dus drept la crăsmă, a dat pe beătură şi făina şi căuşul... Apoi să nu te crucesci de-aşa apucături?

GLUMICI. Grele şi ruşinoşe sunt păcatele beţiei, feţi! mei.. aşă-!.. Noroc că nu sémână lui tat'su... flăcăul.

NEAGU. Da scii ce ne-a spus părintele Toma, la Biserică, într'o ȕi: «nărăvaşa de beţie, trece'n neam...»

CATRINA. Eaca ce ne bagă în grija...

GLUMICI. Da nu beă, Gligoriţă, lele Catrino... Cuminte s'a dus la óste, cuminte s'a întors... Nicî o metehnă n'are; da-ţi-mî cređămînt, că-s om bătrân şi cu frica lui Dumnezeu...

NEAGU. Eacă ne-om mai gândi, moş Glumici!

CATRINA. Ne-om mai gândi, că, iar să ai zurbă şi amărăciune în casă din pricina nărăvaşului... de!..

GLUMICI. Dacă nu s'a virî Părvu în casa ficioru-său... nu vă fie témă...

CATRINA. Da cui dă pace, beţivul, când îi abate a bea?

GLUMICI. Măre, temelia casei Românului este hărnicia şi cinstea, iar podóba vieţii e dragostea. Vă fie în cuget şi asta: Gligoriţă şi Voichiţa d-vóstră se înţeleg de minune unul cu altul.

CATRINA. Auđi, codana! Şi mie nu mi-a spus... Las'c'am să-! ȕic eu, două...

NEAGU. Bine, Catrino, dumnéta se cădeă să scii ce gândesce fata...

GLUMICI. N'o mai ţineţi de rău, feţi! mei... Inima Voichiţei a ghicit ce inimă bună are flăcăul... ȕiceţi mai degrabă amin, şi să ne dăm mâna, colea, cu credinţă în Dumnezeu... că scie el cum rînduesce om cu om să fie păreche...

(Va urma).

O dorinţă.

În timpurile din urmă, am ajuns să ne înstrăinăm aprópe cu totul *de ce e al nostru*, preţuind mai mult cele ce ne vin din afară. Ne place însă să ne mângâiem cu credinţa, că din ȕi în ȕi devenind tot mai maturi, vom preţui mai mult ceea-ce *e al nostru* şi care, fie el cât de mic, are mare valóre nu numai că e al nostru, dar chiar prin sine însuşi. Aşă, mulţi dintre noi scim că cu prilejul Pascelor, prin sate, nevestele înroşeau ouăle cu cóje de pădureţ şi cireş şi le scrieau de făceau din ele o adevărată minune de artă. Astăȕi însă e o adevărată minune, când mai veđi pe ici colea, mai înroşindu-se ori scriindu-se în felul acesta. Intrebuiţarea culorilor de anelină, a făcut pe sătencele nóstre să părăsescă acea artă populară şi să coloreze ouăle de Pasci

cu diferite culori, pentru ca să păteze și mai mult mâinile și mai ales hainele copiilor. E ceva străin când la Biserica de Paști și pe la scrânciob (dulap) în locul ouălor celor frumose, vezi nici tărcături de-ți face rău.

Dacă prin unele sate se mai găsesc printre femeile bătrâne unele cari să mai cunoscă această artă, frumos ar fi din partea d-lor învățători locali să colecționeze asemenea ouă, precum și rețeta de culore și să le expue la expozițiunile de lucrări manuale.

Societăți Economice la sate.

În comuna Pomârla s'au pus bazele unei societăți economice cu numele: «Anastase Bașotă» Președinte Econ A. Georgescu.

La 1 Martie 1902 s'au pus, în Tîrgul Băucesci, jud. Roman, bazele societății de economie și împrumut «Aurora» cu 18 membrii fondatori și cu un capital de 1.000 lei.

La 1 Ianuarie a. c., în comuna Răcătău, jud. Bacău, s'au pus bazele societății de economie sătească «Șoimul», cu 58 membrii înscriși.

În comuna Corod, județul Tecuci, prin stăruințele d-lui Revisor școlar I. Teodoru, a d-lor V. Stegariu și I. Jalbă învățători, a d-lor C. Fulger, Saulea Fulger etc., a preoților Bordea, Isac și alții, s'au pus bazele unei societăți economice cu numele «Albina». Urăm propășire noiei societăți.

INFORMAȚIUNI

Amicul și colaboratorul nostru I. N. Ciocan, revisor școlar al județului Roman, și a susținut teza pentru licență în drept, tratând despre: Succesiunile ab-intestat.

Felicităm călduros pe amicul nostru, și-i urăm succes în noua carieră.

— D-l V. Stoicănescu, institutor în Bucuresci, obținând titlul de licențiat în drept, s'a înscris în baroul avocaților din Ilfov.

— D-l N. Niculaescu, membru în comitetul nostru de redacție și revisor școlar al jud. Covurlui, a dat la lumină o broșură intitulată: «Învățămîntul agricol în școala rurală», foarte importantă pentru toți învățătorii. Ea nu costă decât 20 bani, și este adevărată călăuză tuturor celor ce au a se ocupa cu predarea învățămîntului agricol. O recomandăm cu căldură abonaților noștri, cari 'și-o pot procura adresându-se d-lui Niculaescu, revisor școlar. Galați.

Miercuri, a 4-a zi de Paști, a avut loc la Drăgășani, Vâlcea, o serbare unică în felul ei. D-l St. Filipescu, mare proprietar și senator, a ridicat în mijlocul pieței din Drăgășani cu propria sa cheltuială, bustul în marmoră, al marelui și neuitatului creator al României de astăzi, I. C. Brătianu și datorit maiestrului Bălăcescu. Tot cu acest prilej, d-l Filipescu a dat în onoarea d-lui prim ministru, D. A. Sturdza, un banchet, la care au luat parte peste 200 persoane. Serbarea a fost onorată cu prezența d-lor miniștri: Sturdza, Haret și I. Brătianu, cum și un mare număr de persoane distinse din întreaga țară.

Este înălțătoare pilda ce dă dl Filipescu, arătând că fie-care român e dator să venerateze memoria acelor eroi, cari ne-au dat România liberă și independență.

* * *

Una din celebritățile noastre științifice, unul dintre cei mai distinși medici din țară, d-rul N. Kalinderu, profesor la Facultatea de Medicină, membru în consiliul sanitar superior, etc. etc., decorat cu un mare număr de decorațiuni străine și române, în urma unei crude suferințe, a încetat din viață.

Inmormintarea ilustrului repausat a avut loc Sâmbătă, la 20 Aprilie, orele 3 p. m.

Intrăga societate Bucurescenă, a ținut să conducă la ultimul locaș pe acel ce a făcut fală țării prin știința și poziția sa.

Asociindu-ne din inimă la doliul general, trimitem condoleanțele noastre mult întristatei familii.

BIBLIOGRAFII

Au apărut :

Pestalozzi pentru cultura și fericirea poporului. *Propagarea cuoscințelor agricole prin învățător*, de Toma Dicescu, prof. la Școala Normală din C. Lung. De vânzare la autor cu 60 bani.

* * *

Cultura arborilor (în mod sistematic) de Gh. Strătuțescu, învățător. Prețul 80 bani. De vânzare în Bêrlad la tipografia G. V. Munteanu. Cine cumpără 5 exemplare are pe al 6-lea gratis.

* * *

— *Învățămîntul agricol în școala rurală*, de N. Nicolaescu, revisor școlar. Prețul 20 bani, de vânzare la autor. Galați.

* * *

Curs de agricultură practică, de V. S. Moga. De vânzare la librăria Socec, prețul 3 lei.

MULȚUMIRI

— D-l I. Păunescu, învăț. dirig. al școlii Dobrotesci jud. Romanați, a dat gratuit, casele sale, compuse din patru camere, spre a servi de local școlii din comuna Dobrotesci, în cursul anului școlar curent 1901—1902.

Dorim ca exemplul acesta să fie imitat de toți cei ce doresc propășirea nêmului românesc.

FOȘTA ADMINISTRAȚIEI

I. Popescu, Urziceni.—Sunteți achitat pe anul al V-lea cu chit. 4.254.

Maior D. Constantinescu, Tîrgoviște.—Idem cu chit. No. 4.171.

D. A. Alexandrescu, învăț. Pipirig.—Idem cu chit. 4.216.

Mihail Sectureanu, Polovragi.—Idem cu chit. 4.092. Când vom avé date precise vom publică, acum nu scim nimic.

Căpitan Grințescu, Piatra N.—Idem cu chit. No. 6.017, iar pe anul trecut al IV-lea cu chit. 4.026.

Radu Costache, Popescii-Vasilați.—Căutați lista publicată în «Monitorul Oficial» ce-l găsiți la Primărie și vă convingeți. Despre cea-laltă nu scim nimic.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru întinderea învățătorei în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a răspândirei de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotisația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel d'întâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotisația pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, București.

Comitetul. *Președinte, Ioan Kainderu, membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier delegat, Petru Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român; — Secretar, Const. Bann, profesor secundar și inspector școlar — Membrii, Spiru C. Haret, Ministru, profesor Univers.; I. Dimitrescu Procop., senator și Primar al Capitalei; M. Vădescu, deputat, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, profesor secundar; Dim. Cecropid, institutor, președinte al Societății corpului didactic primar. — Censori, Const. Alimaneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, revisor școlar.*

Membrii înscriși și cotisațiunii plătite (Urmare).

Chirișescu P., proprietar (București), 4 lei; Hălăceanu C., inginer, (București), 2 lei; Adamescu C., inginer, (București), 2 lei; Bădescu N., profesor (București), 2 lei; Popovici C., avocat (București), 2 lei; Mihail I. G., (cam nedescifrat), (București), 10 lei; Sibleanu Șt., (București), 12 lei; Danu, doctor (București), 2 lei; Stroescu P., (București), 2 lei; Dumitrescu I., (București), 2 lei; Bărsan G., (București), 1 leu; Stăfănescu C., (București), 2 lei; Otnescu G., (București), 2 lei; Durma M. C., (București), 2 lei; Stanian R. R., (Ploesci), 10 lei; Bellu Al., (București), 5 lei; Radovici G. Al., (Ploesci), 10 lei; Teodoriu T., (Ploesci), 5 lei; Lambru D., maior (București), 2 lei; Manolescu Gh., (Școala veterinară), 2 lei; Poenaru Ion (Școala veterinară), 2 lei; Pilat A. (Școala veterinară), 2 lei; Rigler Paul (Școala veterinară), 2 lei; Gavrilescu C., (Școala veterinară), 2 lei; Ulvineanu P., (Școala veterinară), 2 lei; Udrișcă Gh., (Școala veterinară), 2 lei; Oceanu Paul (Școala veterinară), 2 lei; Zaharia Gh., (Șc. veterinară), 2 lei; Podașcă C., (Școala veterinară), 2 lei; Motaș C., (Școala veterinară), 2 lei; Popescu Irimia (Școala veterinară), 2 lei; Farcaș Eftimie, duhovnic (Monastirea Sinaia), 2 lei; Năescu Antonie, ierodiacon, (Monastirea Sinaia), 2 lei; David Rafael, preot (Monastirea Sinaia), 2 lei; Antonie Steeanu, duhovnic (Monastirea Sinaia), 2 lei; Macarie, ieromonah, (Monastirea Sinaia), 2 lei; Varsamfie Bogatu, ierodiacon (Monastirea Sinaia), 2 lei; Gherasim Ghica, paracliser (Monastirea Sinaia), 2 lei; Z. Maria Dragomir (Monastirea Sinaia), 2 lei; Munteanu Isaia (Monastirea Sinaia), 2 lei; Afenief, preot (Chișnău), 1 leu; Afenief Iulietta (Chișnău), 1 leu; Pelaghia Ursu (Chișnău), 1 leu; Presvitera M. Vasiliu (Ai-orman), 1 leu; Preotul M. Vasiliu (Ai-orman), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului al II (1902) al societății, e de 610; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membrii, e de 1.311 lei și 20 bani.

(Va urma in No. viitor).

MICA PUBLICITATE

Cu 5 bani cuvîntul, iar pentru anunțurile cu un număr mai mare de cuvinte, de la 50 în sus, prețul pentru fie-care cuvînt este numai de 4 bani.

GRĂDINA PREOTUL ILIE

Biserica Cotroceni, București.

Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbuști, Plante urcătoare, Brați, Pini austriaci Thuia și altele. Stupi, Trandafiri, etc.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sfetea, str. Lipscani No. 96, Gospodăria rurală, ediția 2-a, lucrată după programa școlilor normale și seminare, cu mai multe figuri în text, de V. S. Moga.

De vîndare la editor. Prețul 3 lei.

A apărut «Medaliile și decorațiile române», de dl Colonel P. V. Năsturel Prețul 1 lei. De vîndare la autor, 112 Calea Văcăresci sau la Tipografia Carol Göbl, str. Dómei 16, București.

Eforia Spitalelor Civile diș București.

PUBLICAȚIUNE

În ziua de 27 Aprilie 1902, orele 3 p. m., se va ține licitație publică orală la Eforie, pentru arendarea pe un nou period de 10 ani, cu începere de la 23 Aprilie 1903, a următoarelor moșii :

1) Moșia Cacaletii din județul Vlașca, comuna Cacaletii. Licitatia va începe de la suma de lei 115.000 arendă anuală în total.

Garanție pentru admitere la licitație este de lei 28.800.

2) Moșia Gogoșarii Vechii din județul Vlașca comuna Gogoșarii. Licitatia va începe de la suma de lei 53.000 arendă anuală în total.

Garanție pentru admitere la licitație este lei 13.300.

Condițiunile speciale precum și ori-ce alte informațiuni se pot lua la serviciul Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Licitatia se va ține conform art. 68—79 din legea comptabilității publice.

No. 10.696.

Singurul care vinde ieftin!

Galoși veritabili Rusesci

Pentru bărbați Lei 4,95, 5,95. Pentru dame Lei 2,95, 3,95.

GHETE de chevreaux pentru dame Lei 10,95, 11,95, 12,95.

GHETE de vax fin pentru bărbați, cu elastic și șireturi, Lei 11,95, 12,95, 13,95, 14,95.

CĂMAȘI bărbătesci de zi și de noapte, începînd de la Lei 2,95 în sus.

De asemenea și pentru dame, începînd cu același preț.

Flanele și Ciorapi

pentru dame și bărbați cu prețuri fabulos de ieftine.

Bluze de Catifea și de Postav

Lei 8, 9, 10, 12, 14.

Mănuși glace fine Lei 2,50 perechia.

În cas rupându-se la încercare se dă altă pereche.

Magazinul „La tóte Sezónele“

Calea Victoriei, București

(Alături cu poliția).

5%

Cupon de reduție pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistelor vor ave un scđđemint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.